

PÅ EGEN HÅND MATERIALE

FOTO: OLE MALLING

SAGNLANDET

LEJRE

FÆDRELAND OG SANGE

FOTO: OLE MALLING

Genrearbejde, med genren fædrelandssange.

Der arbejdes med tekster af kanon-forfatterne H.C. Andersen og Johannes V. Jensen i Sagnlandet Lejre som alternativt læringsrum. Eleverne introduceres for genren med de to traditionelle fædrelandssange "Danmark mit fædreland" af H. C. Andersen og "Danmarkssangen" af Johannes V. Jensen. Senere møder de først Natasjas "Danmark mit

fædreland" og derefter Shu-bi-duas "Danmark", Gnags "Danmark" og Nephews "Danmark (Man Dark)".

På en gåtur gennem Sagnlandet Lejres skønne natur og historiske miljøer møder eleverne det Danmark, som kendes i fædrelandssangene.

Eleverne skriver deres egen fædrelandssang og laver en multimodal præsentation af den.

MÅLGRUPPE OG LÆRING

Målgruppe

"Fædreland og sange" er et danskfagligt forløb om fædrelandssange til 1.-2. kl., 3.-4. kl., 5.-6. kl. og 7.-9. kl.. Forløbet kan evt. laves tværfagligt med musik.

Elevernes alsidige udvikling

Elevernes selvopfattelse styrkes ved deres egen og andres fremstilling af identitet, sådan som det kommer til udtryk i fædrelandssangene.

Forslag til læringsmål

Eleverne kan på baggrund af de læste fædrelandssange skrive en tilsvarende sang, hvor de benytter de samme kunstneriske greb.

Eleverne bliver bevidste om, hvordan vi danner forestillinger om verden med ord og sprog.

Eleverne udvikler sproglig og kulturel kompetence til brug i en globaliseret verden.

FFM

Se Færdigheds- og vidensmål for "Fædreland og sange" i slutningen af hæftet.

FØR BESØGET I SAGNLANDET LEJRE

Eleverne præsenteres for forløbet.

Gennem hele forløbet er der en skærpet opmærksomhed på sproghandlinger - at vi handler gennem sprog.

Hvis fædreland? Hvilke behov ligger bag? Når der etableres et "vi" etableres også et "dem."

Hvad er det, vi har fælles? Kan man overhovedet tale om et fællesskab i disse tider?

Lad eleverne lave et mindmap (evt. digitalt) over deres associationer til begrebet fædreland.

Saml ordene tematisk.

Eleverne læser og hører de to traditionelle fædrelandssange "Danmark mit fædreland" (ofte kaldet "I Danmark er jeg født") af H. C. Andersen fra 1850 og "Danmarkssangen" af Johannes

V. Jensen fra 1925.

"Danmark mit fædreland" er en karakteristisk 1800-tals fædrelandssang. Emnet er fædrelandet og kærligheden til fædrelandet. "Danmark mit fædreland" omhandler sproget, naturen, flaget, Danmarks historie, Guds rolle og landet som rod for individet. Temaerne er både fælles identitet, historisk og kulturel kontinuitet og national styrke.

"Danmarkssangen" af Johannes V. Jensen var oprindeligt skrevet som lejlighedssang til Rebildfesten i 1925. I dag regnes den på grund af dens brug, indhold og form som en fædrelandssang. Grundet værdiopløsningen efter 1. verdenskrig findes der ingen Gud i "Danmarkssangen".

Eleverne registrerer nogle af

de træk, som karakteriserer fædrelandssangene, og har blik for den poetiske sprogbrug.

Derefter læser og hører eleverne Natasjas "Danmark mit fædreland".

Eleverne diskuterer hvordan Natasjas "Danmark mit fædreland" ligner de to første, og hvor den er forskellig.

Er Natasjas "Danmark mit fædreland" overhovedet en fædrelandssang?

Præsenter eleverne for andre moderne fædrelandssange som: Shu-bi-duas "Danmark", Gnags "Danmark" og Nephews "Danmark (Man Dark)".

Lad eleverne komme med deres egne forslag til fædrelandssange.

PÅ BESØG I SAGNLANDET LEJRE

Gå en tur gennem Sagnlandet Lejres fantastiske natur og historiske miljøer. Her møder I det Danmark, som vi hører om i fædrelandssangene

“Æblegaard” og “Kløver-Engen”... I møder også Danmarks kulturhistorie - hvad betydning har “Oldtids Kjæmpegrave” og “Plovjernet

Guldhorn finder” for os i dag? Det drejer sig om identitet og identitetsdannelse. Hvem er jeg og hvad kommer jeg af?

FOTO: OLE MALLING

EFTER BESØGET I SAGNLANDET LEJRE

FOTO: OLE MALLING

Eleverne laver i grupper deres egne fædrelandssange.

Tal sammen i gruppen om hvilke indholdselementer sangen skal have. Hvordan skal stilen være, og hvilke temaer synes I er væsentlige?

Eleverne laver adækvat med klassetrinnet en multimodal

produktion af deres fædrelandssang.

Eleverne præsenterer deres produktioner, og evaluerer processen.

Eleverne skriver logbog i forløbet om deres overvejelser over problemstillingerne med "vi og dem".

ELEVERNES PRÆSENTATION

HVAD?

Elevernes historiske fortællinger præsenteres for klassen.

LITTERATURLISTE

LÆR PÅ EGEN HÅND

Dysthe, O., Bernhardt, N. & Esbjørn, L. 2012: Dialogbaseret undervisning. Kunstmuseet som læringsrum. Skoletjenesten og Unge Pædagoger.

Jensen, T. B. (et al) 1994: På vej mod en ny litteraturpædagogik. Kroghs Forlag A/S

Dansk - Fælles Mål, læseplan og vejledning.

Elevernes alsidige udvikling Fælles Mål 2009

"Danmark mit fædreland" af H. C. Andersen fra 1850.

"Danmarkssangen" af Johannes V. Jensen fra 1925.

"Danmark mit fædreland" af Natasja posthumt 2008.

"Danmark" af Shu-bi-dua

"Danmark" af Gnags

"Danmark (Man Dark)" af Nephews

Nina Sine Døhler

DANSK

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL (EFTER 2. KLASSETRIN)

KOMPETENCEOMRÅDE	KOMPETENCEMÅL	FASER	FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL											
Læsning	Eleven kan læse enkle tekster sikkert og bruge dem i hverdags sammenhæng	1. 2.	Finde tekst		Forberedelse		Afkodning		Sprogforståelse		Tekstforståelse		Sammenhæng	
			Eleven kan vælge en tekst ud fra et mindre udvalg	Eleven har viden om teksters sværhedsgrad	Eleven kan forberede læsning gennem samtale i klassen	Eleven har viden om måder til at skabe forforståelse	Eleven kan læse ord i tekster til klassetrinnet sikkert	Eleven har viden om bogstavernes kontekstbetingede udtaler	Eleven kan identificere ukendte ord i tekst og tale	Eleven har viden om ord og udtryk i instruktioner og opgaver	Eleven kan gengive hovedindholdet af tekster til klassetrinnet	Eleven har viden om forfællende og informerende teksters struktur	Eleven kan forbinde tekstens emne med egen viden, erfaring og ideer	Eleven har viden om samspil mellem tekst og læser
			Eleven kan finde tekster ved at navigere på alderspassede hjemmesider	Eleven har viden om side opbygning på hjemmesider	Eleven kan anvende enkle læsestrategier	Eleven har viden om enkle læsestrategier	Eleven har viden om betydning af ord i tekster til klassetrinnet	Eleven har viden om stavemåde og betydning af ord i tekster til klassetrinnet	Eleven kan forstå betydningen af indholdsord i konteksten	Eleven har viden om forskelle og ligheder i ords betydning	Eleven kan kombinere tekst og baggrundsviden til at skabe sammenhængende forståelse	Eleven har viden om samspillet mellem tekstens information og læserens viden	Eleven kan forholde sig til tekstens emne	Eleven har viden om enkle refleksions-spørgsmål
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer	1. 2.	Håndskrift og layout		Forberedelse		Fremstilling		Respons		Korrektur		Præsentation og evaluering	
			Eleven kan skrive små og store bogstaver i håndskrift på et tastatur	Eleven har viden om bogstavets skriveveje og tastaturets opbygning	Eleven kan formulere andre spørgsmål	Eleven har viden om enkle taleudviklingsmetoder	Eleven kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift	Eleven har viden om sprogets opbygning i ord og sætninger om sammenhæng mellem skrift og billede	Eleven kan samtale om budskabet i en produktion	Eleven har viden om produktets budskab	Eleven kan stave lette ord	Eleven har viden om bogstavlydforbindelser	Eleven kan præsentere sit produkt i nære sammenhænge	Eleven har viden om enkle præsentationsformer
			Eleven kan bruge enkle funktioner i tekstbehandling	Eleven har viden om formateringsfunktioner	Eleven kan bruge enkle skabeloner til at strukturere sit stof	Eleven har viden om enkle dispositioner	Eleven kan udarbejde enkle tekster med titel, start, midte og slutning	Eleven har viden om genretræk ved enkle forfællende og informerende tekster	Eleven kan bruge skabeloner i respons	Eleven har viden om tekststruktur	Eleven kan stave til almindelige ord	Eleven har viden om lydrette og ikke lydrette ords stavemåder	Eleven kan evaluere enkle fremstillingsprocesser	Eleven har viden om enkle vurderingskriterier
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster	1. 2.	Oplevelse og indlevelse		Undersøgelse		Fortolkning		Vurdering		Perspektivering			
			Eleven kan lege med sprog, billeder og fortælling	Eleven har viden om enkle poetisk sprogbrug og billeder	Eleven kan få øje på sproglige træk	Eleven har viden om enkle sproglige, lydlige og billedlige virkemidler	Eleven kan finde hovedindhold	Eleven har viden om hovedindhold	Eleven kan tale om tekstens temaer	Eleven har viden om tekstens typiske temaer	Eleven kan sætte tekstens tema i relation til eget liv	Eleven har viden om måder at sammenligne tekster med egne oplevelser	Eleven har viden om måder at sammenligne tekster med andres liv	
			Eleven kan følge forløbet i en fortælling	Eleven har viden om begyndelse, midte og slutning	Eleven kan udpege centrale elementer	Eleven har viden om tema, genre, forløb og personskildring	Eleven kan deltage i enkel fortolkning	Eleven har viden om måder til enkel fortolkning	Eleven kan udtrykke egen opfattelse af teksten	Eleven har viden om måder at begrunde sin opfattelse på				
Kommunikation	Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagsituationer	1. 2.	Dialog		Krop og drama		IT og kommunikation		Sprog og kultur		Sproglig bevidsthed			
			Eleven kan veksle mellem at lytte og ytre sig	Eleven har viden om turtagning	Eleven kan improvisere med kropssprog og stemme	Eleven har viden om enkelt kropssprog	Eleven kan anvende IT til hverdagskommunikation	Eleven har viden om digital kommunikation i skrift, billede og lyd	Eleven kan samtale om klassens variationer af dansk sprog	Eleven har viden om forskellige måder at tale dansk på	Eleven kan samtale om, hvad vi bruger sproget til	Eleven har viden om måder, vi handler på gennem sprog	Eleven har viden om træk ved sprog i forskellige sammenhænge	
			Eleven kan bruge talesprog i samtale og samarbejde	Eleven har viden om enkle samtaleformer	Eleven kan deltage i rollespil	Eleven har viden om dramatiske roller	Eleven kan sætte sig ind i afsenderens eller modtagerens oplevelser af kommunikationen	Eleven har viden om modtager og afsenderforhold i digital kommunikation	Eleven kan med udgangspunkt i eget sprog forstå lette norske og svenske ord og udtryk	Eleven har viden om forskelle og ligheder ved enkle danske, norske og svenske ord og udtryk	Eleven kan iagttagelse, at sprog bruges forskelligt afhængigt af situationen	Eleven har viden om sammenhænge		

DANSK

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL (EFTER 4. KLASSETRIN)

KOMPETENCEOMRÅDE	KOMPETENCEMÅL	FASER	FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL											
Læsning	Eleven kan læse multimodale tekster med henblik på oplysning og faglig viden	1. 2.	Finde tekst		Forberedelse		Afkodning		Sprogforståelse		Tekstforståelse		Sammenhæng	
			Eleven kan navigere ud fra søgespørgsmål på adresser og hjemmesider og på biblioteket	Eleven har viden om hjemmesiders struktur	Eleven kan strukturere sin baggrundsviden	Eleven har viden om metoder til strukturering af viden	Eleven kan læse ord i tekster til klassetrinmet hurtigt og sikkert	Eleven har viden om regler for sammensætning af ord	Eleven kan anvende ordbøger og opslagsværker til afklaring af ords betydning	Eleven har viden om funktion og opbygning af opslagsværker og ordbøger	Eleven kan identificere elementer i teksten, som skaber sammenhæng	Eleven har viden om tekstbånd	Eleven kan samtale om teksters påvirkende funktion	
			Eleven kan vurdere hjemmesiders relevans i forhold til søgespørgsmål	Eleven har viden om enkle kildeteknikke metoder på internettet	Eleven kan formulere nekle læseformål	Eleven har viden om oplysning og faglig læsning		Eleven har viden om ordbogregler for bøjning af ord	Eleven kan anvende over- og underbegreber til at skabe sammenhængende forståelse af teksten	Eleven har viden om over- og underbegreber	Eleven kan håndtere problemer med at forstå teksten	Eleven har viden om læseforståelsesstrategier	Eleven kan gengive sin forståelse af tekstens situationer og sammenhænge	Eleven har viden om visualiseringsformer
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer	1. 2.	Håndskrift og layout		Forberedelse		Fremstilling		Respons		Korrektur		Præsentation og evaluering	
			Eleven kan skrive med en læselig bundet håndskrift og på tastatur	Eleven har viden om effektive skrive teknikker	Eleven kan udarbejde idéer på baggrund af andre tekster	Eleven har viden om metoder til at undersøge sprog og struktur i tekster	Eleven kan udtrykke sig kreativt og eksperimentere	Eleven har viden om ordforråd og sproglige valgmuligheder	Eleven kan give respons på teksters genre og struktur	Eleven har viden om teksters genre og struktur	Eleven kan sætte tegn	Eleven har viden om punktum, spørgsmålstegn og udtrykstegn	Eleven kan udføre en mundtlig fremlæggelse	Eleven har viden om metoder til mundtlig formidling
			Eleven kan anvende enkel, genrettet layout	Eleven har viden om opsætning af tekst i håndskrift og tekstbehandling	Eleven kan opdele fremstillingsprocessen i mindre dele	Eleven har viden om enkle fremstillingsprocesser	Eleven kan udarbejde multimodale tekster	Eleven har viden om beskrivende og berettende fremstillingsformer	Eleven kan give respons på teksters genre og formål	Eleven har viden om teksters æstetiske og faglige formål	Eleven kan stige med udgangspunkt i ordenes betydningsdele	Eleven har viden om morfemer, ordklasser, lydforholdsregler og opslags teknologier	Eleven kan vurdere produktets kvalitet, formål og struktur og layout	Eleven har viden om enkle evalueringsmetoder
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster	1. 2.	Oplevelse og indlevelse		Undersøgelse		Fortolkning		Vurdering		Perspektivering			
			Eleven kan udtrykke sig om tekstens univers	Eleven har viden om tomme pladser og teksters tid og rum	Eleven kan undersøge virkemidler	Eleven har viden om enkle metoder til at afdekke virkemidler i en tekst	Eleven kan forklare sin tekstforståelse	Eleven har viden om sammenhæng mellem virkemidler og budskab i tekster	Eleven kan sammenholde egen tolkning med andres tolkning	Eleven har viden om fortolkningsmuligheder	Eleven kan sætte teksters tema ind i et tidsperspektiv	Eleven har viden om måder til at sætte tekster i et tidsperspektiv på	Eleven har viden om enkelte forfatterskaber	
			Eleven kan dramatisere litteratur og andre æstetiske tekster gennem oplæsning og tegning	Eleven har viden om mundtlige, kropslige og billedlige udtryksformer	Eleven kan undersøge personers motiver, konflikter og handlinger	Eleven har viden om personkarakteristik	Eleven kan udtrykke sin tekstforståelse ved at skifte fra en udtryksform til en anden	Eleven har viden om metoder til om skabende arbejde	Eleven kan deltage i samtale om teksters kvalitet	Eleven har viden om kvalitetskriterier	Eleven kan sætte tekster i forhold til forfatterens skabersærpræg	Eleven har viden om enkelte forfatterskaber		
Kommunikation	Eleven kan følge regler for kommunikation i overskuelige formelle og sociale situationer	1. 2.	Dialog		Krop og drama		IT og kommunikation		Sprog og kultur		Sproglig bevidsthed			
			Eleven kan indgå i dialog i mindre grupper	Eleven har viden om samtalerregler	Eleven kan forstå eget og andres kropssprog	Eleven har viden om stemmens og kroppens virkemidler og kropssprog	Eleven kan begå sig i et virtuelt univers	Eleven har viden om digitale profiler og digital kommunikation	Eleven kan undersøge eget og andres sprog og sproglige baggrund	Eleven har viden om ligheder og forskelle i sprog på tværs af sociale, geografiske og kulturelle skel	Eleven kan iagttage forskelle på tale, skrift, sprog, skrevet sprog og andre modaliteter	Eleven har viden om kendte tegn ved tale, skrift samt ved visuelle og auditive modaliteter	Eleven har viden om ord, begreber og sætningsgrammatik i fagsprog	
			Eleven kan lytte aktivt til andre og følge op med spørgsmål og respons	Eleven har viden om lytteformål og undersøgende spørgsmål	Eleven kan dramatisere tekster og temaer sammen med andre	Eleven har viden om rum, figur og forløb	Eleven kan forholde sig bevidst til konsekvenserne af sin færden på internettet	Eleven har viden om digitale fodspor	Eleven kan forstå enkle norske og svenske film, hjemmesider og andre tekster	Eleven har viden om norsk og svensk sprog og kultur	Eleven kan iagttage ord, begreber og sætningsgrammatik i fagsprog	Eleven har viden om ord, begreber og sætningsgrammatik i fagsprog		

DANSK

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL (EFTER 6. KLASSETRIN)

KOMPETENCEOMRÅDE	KOMPETENCEMÅL	FASER	FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL											
Læsning	Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge	1.	Finde tekst		Forberedelse		Afkodning		Sprogforståelse		Tekstforståelse		Sammenhæng	
			Eleven kan vurdere relevans af søgeresultater på søgeresultatsider	Eleven har viden om søgerelaterede læsestrategier	Eleven kan orientere sig i tekstens dele	Eleven har viden om rubrikker, billeder, diagrammer og grafik	Eleven kan læse ukendte ord ved umiddelbar genkendelse af de mest almindelige orddele	Eleven har viden om morfemer i danske ord	Eleven kan anvende overskrifter og fremhævede ord til at skabe forståelse af tekster	Eleven har viden om ord og udtryk, der forklarer nyt stof	Eleven kan gengive hovedindholdet af fagtekster	Eleven har viden om fagteksters struktur	Eleven kan vurdere teksters perspektiv på et emne	Eleven har viden om metoder til sammenligning af teksters perspektiver
			Eleven kan gennemføre billed- og fuldtekstsøgning	Eleven har viden om teknikker til billed- og fuldtekstsøgning	Eleven kan sammenholde teksters formål og indhold med læseformål	Eleven har viden om teksters formål og om læseformål	Eleven kan læse ukendte ord i fagtekster	Eleven har viden om stavemåde og betydning af ord i fagtekster	Eleven kan udlede dele af ords betydning fra konteksten	Eleven har viden om ordforståelsesstrategier	Eleven kan anvende grafiske modeller til at få overblik over teksters struktur og indhold	Eleven har viden om grafiske modeller	Eleven kan vurdere teksters anvendelighed	Eleven har viden om kriterier for teksters anvendelighed
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billedet i formelle situationer	1.	Planlægning		Forberedelse		Fremstilling		Respons		Korrektur		Præsentation og evaluering	
			Eleven kan bruge it- og tænkeredskaber til at få idéer	Eleven har viden om it- og tænkeredskaber til idéudvikling	Eleven kan konkretisere idéer gennem tænkeskrivning	Eleven har viden om viden om tænkeskrivning, brainstorm og mindmap	Eleverne kan udarbejde anmeldeletter, instruktioner og fagtekster	Eleven har viden om sammenhørende og forklarende fremstillingsformer	Eleven kan give og modtage respons	Eleven har viden om responsmetoder	Eleven kan anvende afsnit og sætfe komma	Eleven har viden om sætnings- og tekststruktur	Eleven kan fremlægge sit produkt for andre	Eleven har viden om modtagerforhold
			Eleven kan tilrettelægge processer til fremstilling af faglige produkter alene og i samarbejde med andre	Eleven har viden om fremstillingsprocesser	Eleven kan udarbejde forprodukter til dramatisk, dokumentariske og interaktive produktioner	Eleven har viden om synpose, manuskript og storyboard	Eleven kan udarbejde dramatiske, dokumentariske og interaktive produkter	Eleven har viden om virkemidler i drama og dokumentar på film, i tv og på nettet	Eleven kan respondere kriteriebaseret på virkemidler	Eleven har viden om respons ud fra fastlagte kriterier	Eleven kan stavet alle almindelige ord sikkert	Eleven har viden om bøjningssystemer og ords oprindelse	Eleven kan revidere sin arbejdsproces frem mod næste produktionsforløb	Eleven har viden om revision af arbejdsproces og målsætning
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster	1.	Oplevelse og indlevelse		Undersøgelse		Fortolkning		Vurdering		Perspektivering			
			Eleven kan læse med foråbning	Eleven har viden om at læse på, mellem og bag linjerne	Eleven kan undersøge fortællerpositioner	Eleven har viden om fortællertyper	Eleven kan udtrykke sin tekstforståelse gennem medskabelse af teksten	Eleven har viden om metoder til medskabende arbejde	Eleven kan anmelde litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven har viden om anmeldelsesgenrer	Eleven kan sætte teksten i forhold til andre værker	Eleven har viden om intertekstualitet	Eleven har viden om udvalgte historiske og kulturelle litterære perioder	
			Eleven kan udtrykke en æstetisk tekststemning	Eleven har viden om måder at udtrykke tekstens stemning på	Eleven kan undersøge teksters rum og tid	Eleven har viden om scenarier og tidsfortæller	Eleven kan sammenfatte sin fortolkning	Eleven har viden om motiv og tema	Eleven kan vurdere en tekst i lyset af tekstens samtid	Eleven har viden om måder at vurdere tekster på i forhold til deres samtid	Eleven kan sætte det læste i forhold til tekstens samtid	Eleven har viden om kulturelle litterære familier		
Kommunikation	Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer	1.	Dialog		Krop og drama		IT og kommunikation		Sprog og kultur		Sproglig bevidsthed			
			Eleven kan påtage sig roller i samtale situationer	Eleven har viden om frie og formaliserede samtalerformer	Eleven kan bruge kropssprog og stemme i oplæsning og mundtlig fremlæggelse	Eleven har viden om talerens virkemidler	Eleven kan vurdere konsekvensen af ytringer på internettet	Eleven har viden om muligheder og faldgruber for kommunikation på internettet	Eleven kan indgå i sprogligt mangfoldige situationer	Eleven har viden om sammenspillet mellem sprog, kultur og sproglig mangfoldighed	Eleven kan trække tråde fra et sprog til et andet	Eleven har viden om sprogets historie og sprogfamilier		
			Eleven kan tage forskellige roller i en styret debat	Eleven har viden om debatter	Eleven kan skabe fælles fortællinger sammen med andre	Eleven har viden om improvisation, manuskript, koreografi og scenografi	Eleven kan videndele og samarbejde via internettet	Eleven har viden om samarbejds muligheder på internettet	Eleven kan kommunikere i enkle situationer med nordmænd og svenskere	Eleven har viden om ligheder og forskelle mellem dansk, norsk og svensk sprog	Eleven kan iagttage en kommunikationssituation	Eleven har viden om kommunikationsmodeller		

DANSK

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL (EFTER 9. KLASSETRIN)

KOMPETENCEOMRÅDE	KOMPETENCEMÅL	FASER	FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL											
Læsning	Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere tekstens betydning i deres kontekst	1. 2. 3.	Finde tekst		Forberedelse		Afkodning		Sprogforståelse		Tekstforståelse		Sammenhæng	
			Eleven kan kildekritisk vurdere brugeren af ekspert produceret indhold	Eleven har viden om afsenderforhold og genrer på internettet	Eleven kan vurdere teksternes afsender og målgruppe	Eleven har viden om afsenderforhold og målgruppe	Eleven kan variere læsehastighed bevidst efter læseformål og ordkendskab i teksten	Eleven har viden om sammenhæng mellem ordgenkendelse og læsehastighed	Eleven kan vurdere tekstens sproglige virkemidler	Eleven har viden om sproglige virkemidler	Eleven kan sammenfatte informationer fra forskellige elementer i teksten	Eleven har viden om tekstelementers opbygning og funktion	Eleven kan sætte tekster ind i sammenhæng	Eleven har viden om sammenhæng mellem tekst og kontekst
			Eleven kan planlægge og gennemføre faser i informations-søgning	Eleven har viden om faser i informations-søgning	Eleven kan skaffe sig overblik over multimodale teksters opbygning	Eleven har viden om genretæk og multimodalitet	Eleven kan læse komplekse danske og lånte ord hurtigt og sikkert	Eleven har viden om morfemer i låneord	Eleven kan vurdere betydningen af ord og begreber i relation til tekstens oprindelse	Eleven har viden om socialekter og formelt sprog	Eleven kan sammenfatte informationer fra flere tekster	Eleven har viden om metoder til sammenstilling af informationer fra flere tekster	Eleven kan diskutere mulige situationer beskrevet i tekster	Eleven har viden om metoder til opstilling af scenarier
			Eleven kan gennemføre målrettet og kritisk informations-søgning	Eleven har viden om kildeskritisk søgning	Eleven kan afgøre, hvordan en tekst skal læses	Eleven har viden om læsestrategier	Eleven kan læse komplekse tekster hurtigt og sikkert	Eleven har viden om stavemåde og betydning af ord i alle tekster	Eleven kan anvende ord og udtryks betydning til at forstå komplekse tekster	Eleven har viden om oravvalgets betydning for budskabet	Eleven kan forstå komplekse tekster	Eleven har viden om metoder til vurdering af teksters formål og perspektiv	Eleven kan kritisk vurdere teksters udsagn på baggrund af kontekst	Eleven har viden om metoder til systematisk undersøgelse af tekster
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i form, der passer til genre og situation	1. 2. 3.	Planlægning		Forberedelse		Fremstilling		Respons		Korrektur		Præsentation og evaluering	
			Eleven kan selvstændigt formulere en afgrænset opgave	Eleven har viden om opgave og problemformulering	Eleven kan indsamle oplysninger og disponere indholdet	Eleven har viden om spørgeteknikker og observationsmetoder	Eleven kan udarbejde opinionsekspressive tekster	Eleven har viden om argumenterende og refterkerende fremstillingsformer	Eleven kan respondere på forskellige fremstillingformer	Eleven har viden om fremstillingsformer	Eleven kan registrere og korrigere egne og andres fejl	Eleven har viden om sproglig korrekthed	Eleven kan layoute tekster, så det fremmer kommunikationen	Eleven har viden om formidlingsformer
			Eleven kan organisere samarbejde om fremstilling	Eleven har viden om produktionsplanlægning, roller, faser, ressourcers, opgavetyper og deadlines	Eleven kan forberede større multimodale produktioner	Eleven har viden om research, optagelse og skitser	Eleven kan fremstille større multimodale produktioner	Eleven har viden om virkemidler, grafisk design og efterproduktion	Eleven kan respondere på sproglig stil	Eleven har viden om sproglig stil	Eleven kan korrigere teksters layout	Eleven har viden om metoder til layout af forskellige genrer	Eleven kan lancere større multimodale produktioner	Eleven har viden om PR og lancering
			Eleven kan tilrette lægge proces fra ide til færdigt produkt	Eleven har viden om komplekse fremstillingsprocesser	Eleven kan disponere og layoute stog så det fremmer hensigten med produktet	Eleven har viden om måltrettede dispositioner og formidlingsmetoder	Eleven kan fremstille sammenhængende tekster i forskellige genrer og stilarter	Eleven har viden om varierede udtryksformer måltrettet forskellige målgrupper	Eleven kan respondere på forholdet mellem produktion og genrer	Eleven har viden om genreræk	Eleven kan fremstille tekster med korrekt grammatik og layout	Eleven har viden om korrekt, grammatik, stavning, tegn sætning og layout	Eleven kan opstille mål for nye fremstillingsprocesser	Eleven har viden om evalueringsmetoder
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster	1. 2. 3.	Oplevelse og indlevelse		Undersøgelse		Fortolkning		Vurdering		Perspektivering			
			Eleven kan formulere egne oplevelser og sansninger i æstetisk sprog	Eleven har viden om æstetisk sprogbrug	Eleven kan undersøget samspillet mellem genrer, sprog, indhold og virkelighed	Eleven har viden om genrer, sprog, symbolik, forfatter, værk og fortæller	Eleven kan forfolke egne og andres fremstillinger af identitet i tekster	Eleven har viden om identitets fremstillinger	Eleven kan vurdere teksters form	Eleven har viden om vurderingskriterier vedrørende form	Eleven kan sætte teksten i relation til aktuelle problemstillinger	Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til aktuelle problemstillinger	Eleven kan sætte tekster i perspektive til litterær og kulturel tradition og udvikling gennem litteraturhistorisk læsning og Dansk litteraturkanon	Eleven har viden om kulturelle og litterære perioder og Danske litteraturkanon
			Eleven kan følge forløb og komposition i komplekse tekster	Eleven har viden om komplekse fortællestrukturer og kompositioner	Eleven kan undersøge teksters flertydighed	Eleven har viden om flidighed og betydningsslog i teksten	Eleven kan foretage flertydige fortolkninger	Eleven har viden om metoder til fortolkning	Eleven kan diskutere forskellige fortolkninger af en tekst	Eleven har viden om forskellige læsepositioner	Eleven kan sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver	Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver	Eleven kan sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver	Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver
			Eleven kan reflekteret indleve sig i tekstens univers som grundlag for fortolkning	Eleven har viden om fortolkningsorienterede læsestrategier	Eleven kan gennemføre en målrettet analyse af en tekst	Eleven har viden om analysemetoder og forståelsesstrategier	Eleven kan diskutere bud på et eller flere samlede udsagn på baggrund af undersøgelsen	Eleven har viden om metoder til sammenstilling af undersøgelsens elementer	Eleven kan vurdere tekstets udsagn og kvalitet	Eleven har viden om vurderingsmetoder vedrørende teksters kvalitet	Eleven kan sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver	Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver	Eleven kan sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver	Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver
Kommunikation	Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer	1. 2. 3.	Dialog		Krop og drama		IT og kommunikation		Sprog og kultur		Sproglig bevidsthed			
			Eleven kan argumentere og informere	Eleven har viden om argumentationsformer	Eleven kan bruge kroppen som udtryk	Eleven har viden om krop og identitet	Eleven kan diskutere etiske spørgsmål vedrørende kommunikation på internettet	Eleven har viden om kommunikationsselsk	Eleven kan kommunikere med nordmænd og svenskere	Eleven har viden om nordisk og svensk leetfæstelig form	Eleven kan iagttagende udtryk for holdninger i sprog	Eleven har viden om sproglig modalitet	Eleven kan sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver	Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver
			Eleven kan analysere samtaler	Eleven har viden om retoriske virkemidler, talehandlinger og positionering	Eleven kan bruge kropssprog og stemme tilpasset kommunikationsituationen	Eleven har viden om kropslige og retoriske virkemidler	Eleven kan vælge digitale teknologier i forhold til situationen	Eleven har viden om digitale teknologiers kommunikationsmuligheder	Eleven kan begå sig bevidst i sprogligt komplekse situationer	Eleven har viden om sproglige normer og omgangsformer i forskellige situationer	Eleven kan iagttagende, hvordan vi danner foreslåinger om verden med ord og sprog	Eleven har viden om nuancer i sprogets virkning	Eleven kan sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver	Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver
			Eleven kan deltage aktivt, åbent og analytisk i dialog	Eleven har viden om demokratisk dialog	Eleven kan analysere eget og andres kropssprog	Eleven har viden om sammenhæng situation, kultur og kropssprog	Eleven kan diskutere betydningen af digitale kommunikationsteknologier for eget liv og fællesskab	Eleven har viden om sammenhængene mellem digitale teknologier og kommunikation	Eleven kan kommunikere aktivt i forskellige sproglige og kulturelle situationer i en globaliseret verden	Eleven har viden om sammenhæng mellem situation, kultur og sprog	Eleven kan karakterisere og diskutere sprog i forskellige situationer	Eleven har viden om sprog og sprogs variation og forskellige funktioner	Eleven kan sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver	Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver